
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETS BREV 314 LITTERATUR- OCH LÄRDOMSHISTORIA IO:E APRIL 2018

*Jakobsgatan 27 B | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: info@rehnstroem.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

Efter en tids uppehåll kommer här ett nytt nyhetsbrev vilket denna gång innehåller material från antikvariatets avdelning för litteratur- och lärdomshistoria. Många av dessa nykatalogiserade böcker är synnerligen fint inbundna. Här återfinns WILHELM BERGS *Anteckningar om Göteborgs äldre teatrar* i tre läckra halvmarokängband ur BENGT BERNSTRÖMS bibliotek, SÖDERBAUMS Berzeliusbiografi i tre stadiga volymer stiligt bundna av ALBERT BONNIERS privatbokbinderi och SCHÜCKS *Anteckningar och samlingar rörande svensk litteraturhistoria* i mycket tidiga praktband från GUSTAF HEDBERGS bokbinderi.

Med vänliga hälsningar!

MATS REHNSTRÖM

1. ALMQUIST, J. E. **Svensk juridisk litteraturhistoria**. Sthlm, 1946. 280 s. Rött halvmarokängbd med upphöjda bind, marmorerade pärmapper och dito snitt (Nils Ericsons bokbinderi, Sthlm). Främre omslaget medbundet. Den guldtryckta titeln på ryggen lite sned. ★750

Innehåller, vid sidan av en allmän översikt på drygt 70 sidor, bland annat uppsatserna "Dödsdomen över Olavus Petri den 2 januari 1540", "Johannes Loccenius", "Bidrag till Johan Stiernhööks biografi", "Johan Stiernhöök och den yttre laghistorien", "Clas Rålamb som rättsvetenskaplig författare", "Carl Lundius d.y.", "David Nehrman och den juridiska undervisningen", "Examen juridicum i Lund 1749-1812", "En rättshistoriker från 1700-talet [J. H. Hochschild]" och "Carl Johan Schlyter" samt "Avdelning för poesi [J. Åkerhielm, D. Chr. Hinnel]".

2. BERG, W. **Anteckningar om Göteborgs äldre teatrar**. Göteborg, 1896-1900. (2), VIII, 474 + VIII, 461 s. & 2 utvikbara faksimilblad + VIII, 459 s. & 1 utvikbart faksimilblad. Tre eleganta röda halvmarokängbd med upphöjda bind, rikt guldornerade ryggar inkluderande teatermasker, marmorerade pärmapper med gulddekorlinjer och övre guldsnitt, övriga snitt putsade (Hedberg, 1924). Omslagen medbundna. Liten skada på första volymens bakre pärms nedre hörn. Lagningar med små textförluster på s. 229-32 i del I. Främre medbundna omslaget till band I med dedikation till "Min gamle värderade vän Andersson". Praktsvit ur Bengt Bernströms bibliotek. ★3750

Ett standardverk i svensk teaterhistorisk litteratur i ett synnerligen stilfullt exemplar.

3. [Berzelius] SÖDERBAUM, H. G. **Jac. Berzelius levnadsteckning**. Utgiven av svenska Vetenskapsakademien. I-III. Uppsala, 1929-31. IX, (1 blank), 547, (1 blank), I-17, (15) s. & plr + VIII, 540, I-14 s. & plr + XII, 567, (1 blank), I-47 s. & plr. Tre stiliga mörkblå hfrbd med upphöjda bind, guldornerade ryggar, grå klotpärmor, förgyllda övre snitt, övriga endast putsade (Bonniers privatbokbinderi). Medbundna omslag. Med Säbylunds fideikommissbiblioteks exlibris. ★2500

Den stora standardbiografen över Berzelius.

4. BYGDÉN, L. **Hernösands stifts herdaminne**. Bidrag till kännedomen om prästerskap och kyrkliga förhållanden till tiden omkring Luleå stifts utbrytning. I-IV. Uppsala, 1923-28. XVI, 373, (1 blank, 1) + 396 + 389, (1 blank, 1) + 431 s. Två mörkröda halvmarokängbd med upphöjda bind och rödstänkta snitt (Sture Werner). De främre omslagen medbundna. En del skrapmärken på ryggarna. Ur Allhems förlags referensbibliotek. ★2000

Ågren Svensk biografisk uppslagslitteratur 902. Sture Werner var anställd som bokbindare på Allhems förlag.

5. [Choræus] (SNOILSKY, C.) **Minne af skalden Michael Choræus.** Sthlm, 1895. 83 s. Med avbildningar av Svenska akademiens minnesmedalj på titelsidan. Mörkrött halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, marmorerade pärmapper och övre guldsnitt. Det gula blanka omslaget medbundet, det bakre med lagningar. Dedikation till riksarkivarien Odhner på främre omslaget. ★1500

Ovanlig särupplaga ur "Svenska akademiens handlingar". Carl Snoilsky var vid denna tid riksbibliotekarie och liksom Odhner ledamot av Svenska akademien. Snoilsky skriver om Choræus: "Han omgifves för våra ögon af det egendomliga skimmer, hvori eftervärlden älskar att se de sångare, som dö unga".

Den Riks Arkivarien Odhner
Umgifvadt af
Snoilsky

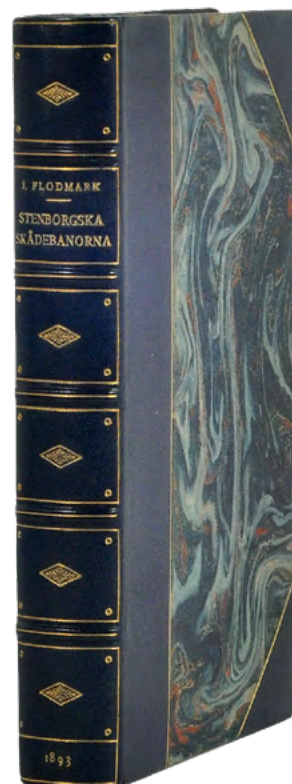
5.

6. DAHLGREN, E. W. **Kungl. svenska Vetenskapsakademien. Personförteckningar 1739-1915.** Uppsala, 1915. VII, (1), 295, (3) s. Brunt klbd med titeletikett av rött skinn, stänkta snitt och medbundet omslag. Dedikation till Eugène Lewenhaupt. Med Säbylunds fideikommissbiblioteks exlibris. ★500

Ågren Svensk biografisk uppslagslitteratur 1340. Själva namnförteckningarna är kompletterade med notiser om Vetenskapsakademiens organisation genom tiderna.

7. FLODMARK, J. **Stenborgska skådebanorna.** Bidrag till Stockholms teaterhistoria. Sthlm, 1893. Porträtt, XVI, 554, 1-13 s. Elegant blått halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, marmorerade pärmapper och övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg, 1926). Omslaget medbundet. Liten fuktfläck på främre pärmen. Återkommande svag fukt-rand i övre ytterhörnet. Praktex. ur Bengt Bernströms bibliotek. ★2800

Tryckt i 350 exemplar. De tretton sista sidorna består av musiknoter. Både Petter Stenborg (1719-81) och hans son Carl (1752-1813) var skådespelare och teaterledare i Stockholm.

7.

10.

8. **Gustav III:s och Lovisa Ulrikas brevväxling.** Utgiven av Henrik Schück. Särtryck ur Svenska akademins handlingar. I-II. Sthlm, 1919. XVIII, 306 + (4), 564 s. Lätt nött mörkblått halvmarokängbd med upphöjda bind, guldlinjerad rygg, marmorerade pärrpapper och övre guldsnitt. De främre omslagen medbundna. Det första av dessa med svag fuktfläck i nedre hörnet. ★800
Ur Svenska akademins arkiv.

9. (GÖTTHE, G.) **Tafvelsamlingen på Finspong.** Sthlm, 1894. (6), 42 s. & plr. Elegant blått halvmarokängbd med upphöjda bind, marmorerade pärrpapper och övre guldsnitt (Hedberg). Omslaget medbundet. Ryggen lätt mörknad. Med F. U. Wrangels namnteckning daterad 1894 på det främre omslaget. ★2000
Finspongs bruk förvärvades av Louis De Geer 1641 och denne lade grunden till konstsamlingen. Vid tidpunkten för katalogens utgivande ägdes bruket av Carl Edvard Ekman, som aktivt utökade och ordnade galleriet.

10. [Hall] **VILLOT, F. Hall, célèbre miniaturiste du XVIIIe siècle.** Sa vie, ses œuvres, sa correspondance. Observations sur la technique de la miniature en France et en Angleterre. Paris, 1867. (4), 126, (1,5 blanka) s. Titelsidan tryckt i rött och svart. Bra rött halvmarokängbd med upphöjda bind och guldornerad rygg samt övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Ahrenkiel, 1952). Omslaget medbundet, men lite solkigt. Med dedikation till Feuillet de Conches. Fint ex. ur Torben Holck Coldings bibliotek. ★2500

Tryckt i 130 exemplar, varav detta är nummer 13. Peter Adolf Hall (1739–93) var född i Borås och dog i Liège i Belgien efter en framgångsrik karriär som miniaturmålare, huvudsakligen i Frankrike. Villots verk är den första större biografien över konstnären och en vackert utformad bok. Dedikationens mottagare är samlaren Félix-Sébastien Feuillet de Conches (1798–1887), vars Hallminiatur omnämns på sidan 96. Torben Holck-Colding (1918–98) var dansk konsthistoriker och museiman. Han forskade i huvudsak om äldre miniaturmåleri, skrev sin avhandling om den danska miniaturmålaren Cornelius Hoyer (1961) och standardverket "Miniature- og emaillemaleri i Danmark 1606–1850" (1991).

11. [Ingman-Manderfelt] FRÖDING, H. **Ingman-Manderfelt. En äfventyrare från gustavianska tiden.** Studie. Sthlm, 1901. (4),201,(1 blank,2) s. Bra brunt hklbd med svart titeletikett i skinn och stänkta snitt. ★450

Carl Johan Ingman (1747-1813) var litteratör och politisk äventyrare. Han studerade i Åbo och Uppsala där han 1769 valdes in i *Utile dulci*. Från 1771 propagerade han för Gustav III med politiska broschyrer och tal. Han blev chargé d'affaires i St. Petersburg där han genom dyrbart levnadssätt råkade i skuld och begick åtskilliga olagligheter, varefter han rymde till Norge och antog namnet Manderfelt. Härifrån och senare från Köpenhamn sände han hem spionrapporter. För dessa belönades han 1790 med full amnesti för sina förbrytelser. Samtidigt fungerade han som spion för dansk räkning. Ingman-Manderfelt återvände till Sverige 1799.

12. KARLSON, W. **Ett svenskt herremanshem på 1700-talet.** Clas Julius Ekeblads inventarium över Stola 1796. Lund, 1940. 180 s. & plr. Rött hfrbd med upphöjda bind och guldlinjerad rygg samt övre rött snitt (Carl Ek, Örebro). Främre omslaget medbundet. Ryggen lätt blekt. Med exlibris för Säbylunds fideikommissbibliotek. ★1000

Illustrerad. Stola herrgård tillhör de bäst bevarade karolinska byggnaderna i Sverige, både exteriört och interiört. Den första av Ekebladssläkten, Anders Hansson kom till Stola under senare delen av 1500-talet. 1697 ärvdes Stola av Claes Ekeblad d.ä. som uppförde den vackra slottsliknande huvudbyggnaden.

13. LEOPOLD, C. G. af. **Bref från C. G. af Leopold till J. Axelsson Lindblom 1774-1815**, utgifna af Eugène Lewenhaupt. Uppsala, 1886. (2),232,(2) s. Bra hfrbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg, svart titeletikett, marmorerade pärmpapper och marmorade snitt (Levins, Uppsala). Främre omslaget medbundet. Ytterfalsarna lätt slitna och med en begynnande spricka allra överst framtill. Pärnhörnen lite stötta. Innerfalsarna delvis spruckna. Dedikation till Leonard Bygdén från utgivaren på omslagets insida. ★2500

Separattryck i 40 exemplar på bättre papper ur "Samlaren". Det sista opaginerade bladet är en lista på de som erhöill exemplar av denna upplaga, bland vilka kan nämnas A. Abramson, C. Annerstedt, G. E. Klemming, O. Montelius, H. Schück, C. Snoilsky, G. H. Stråle, K. Warburg, K. F. Werner och C. D. af Wirsén. Bygdén och utgivaren Eugène Lewenhaupt var kollegor på Uppsala universitetsbibliotek.

14. LEOPOLD, C. G. af. **Lärdoms-historien.** Sällskapshändelse. Dedicerad till våra stora bokvänner av en ignorant. Sthlm, 1947. 27,(2) s. Bra halvpergamentbd med dubbla titeletiketter i brunt respektive grått (Bonniers bokbinderi). Omslaget medbundet. Med Lars A. Lindgrens exlibris. ★300

Publicerades ursprungligen i "Extra-posten" 29/4 och 2/5 1794. Denna upplaga är tryckt i 325 exemplar och utgiven av Per A. Sjögren och Åke Runnquist. Illustrerad av Jan Gyllenstierna.

15. (LOOSTRÖM, L.) **J. A. Bergs tafvelsamling på Heleneborg i Stockholm 1880.** Sthlm, 1880. (4),59 s. & plr. Lätt nött enkelt gulddekorerat brunt oklbd med övre guldsnitt (A. Lindmansson, Sthlm). Enstaka smärre lagerfläckar. Tillskrift på försättsbladet: "To Mr. Carl Laurin. An expression of esteem and gratitude. 10/3 - 1902". ★1500

Tryckt i 75 exemplar. Planschillustrationerna efter fotografier av J. Jaeger. Samlingen skänktes till Stockholms universitet.

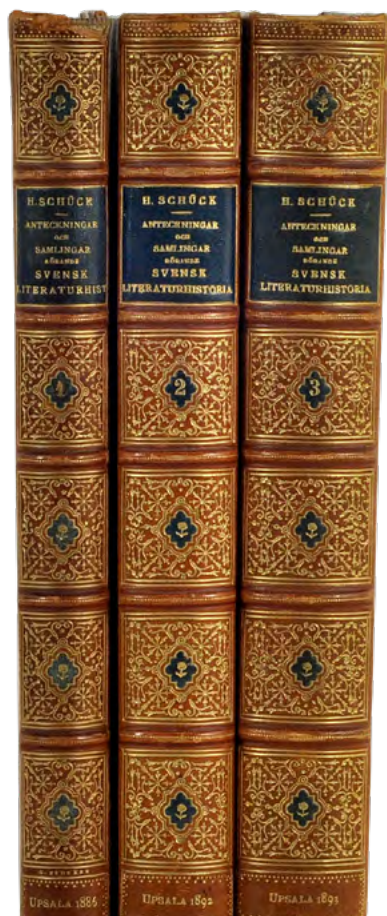
16. [Lovisa Ulrika] JÄGERSKIÖLD, O. Lovisa Ulrika. Sthlm, 1945. Porträtt, 298, (1) s. & pl. Elegant brunt halvmarokängbd med upphöjda bind, blinddekorerad rygg, marmorerade pärm-papper och övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Knut Hässler). Omslaget medbundet. Ryggen helt obetydligt mörknad och med några små repor. Med Bengt Bernströms ryggmonogram blindpressat i ryggens nedersta fält. ★900

16.

17. LÖWENHIELM, C. G. Greve Carl Gustaf Löwenhielms minnen. I-III. Sthlm, 1927-29. Porträtt, 220, (1) s. + porträtt, 188, (1) s. + porträtt, 256 s. & pl. Bra rött klbd med guldornerad rygg och titeletikett av rött skinn samt marmorerade snitt (Otto Andersson). Första delens främre omslag medbundet. Thuve Jungbecks exlibris. ★750

Översatt från franskan och utgiven med vissa uteslutningar av dottern Natalie Rosensvärd. Den bygger författarens omfattande dagböcker. Carl Gustaf Löwenhielm (1790-1858) var militär och diplomat samt 1843-47 landshövding i Göteborgs och Bohus län. Som diplomat var han bland annat verksam i Konstantinopel och Wien. Han stod på nära fot med Oskar I alltsedan han 1811 utnämns till dennes kavaljer. Han föddes på Lång i Värmland, ett fideikommissgods han senare ärvde efter sin far.

18.

18. SCHÜCK, H. Anteckningar och samlingar rörande svensk litteraturhistoria. I-III. Uppsala, 1886-93. (4), 163, (1) + (6), 221, (1) + (6), 266 s. Tre gyllenbruna halvmarokängbd med upphöjda bind, mycket rikt guldornerade ryggar, titeletiketter, nummeretiketter och infällda små fält av grönt skinn i de olika ryggfälten, marmorerade pärm-papper med gulddekorlinjer och förgyllda övre snitt, övriga putsade (Hedberg). Omslagen medbundna. Första bandets övre kapital skadat, smärre nötningar på de upphöjda binden och pärmhörnen. Praktfulla band med Axel Abramsons exlibris. ★3000

Särtryck i 25 ex. av artiklar ur "Sammlaren" i de två första delarna. Ytterligare en del med samma titel utkom 1895. Innehåller bland annat "Striden mellan Olavus Petri samt Peder Galle och Paulus Heliae" och "Kellgrens bref till Rosenstein" i första delen, "Den nyfunna Birgittahandskriften", "Några småskrifter af Olavus Petri", "Våra äldsta psalmböcker" och "Bidrag till kännedomen om 1600-talets dramatik" i andra delen. Del III är en monografi med titeln "Lars Wivallius. En tidsbild från sextonhundratalet". Föreliggande svit är tidiga praktband av Gustaf Hedberg gjorda för hans stamkund grosshandlaren Axel Abramson (1855-1914). Denne hade en fin boksamling som bland annat innehöll vitterhet, dramatik, litteratur- och teaterhistoria. Sin stora samling av svensk dramatisk litteratur tvingades han sälja på auktion 1897.

20.

19. SCHÜCK, H. **Svensk litteraturhistoria**. 1. Sthlm, 1890. (10), 648 s. Prydligt rött hfrbd med upphöjda bind, blind- och guldornerad rygg samt marmorerade snitt. Ett av preliminärbladen med lagad reva i övre marginalen. Från Säbylund. ★500

Allt som utkom av denna mycket ambitiösa utgåva, vilken behandlar medeltiden och reformationen. Senare upplagor av denna del är förkortade jämfört med denna.

20. STAVENOW, L. **Om riksrådsvalen under frihetstiden**. Bidrag till svenska riksrådets historia. A.a. Uppsala, 1890. (6), 156 s. Trevligt mörkbrunt halvsaffianbd med originellt guldornerad rygg, marmorerade pärmapper och dito snitt (Hedberg). Det främre omslaget medbundet. Ryggen aningen blekt och obetydligt nött vid falsarna. Med dedikation till Karl Skogman. ★750

Avhandlingen belönades med det Geijerska priset.

21. [Strandberg] HALLSTRÖM, P. **Carl Vilhelm August Strandberg (Talis Qualis)**. En levnadsteckning. Med 11 bilder. Sthlm, 1915. Porträtt, 3-341 s. & plr. Elegant lackat brunt hfrbd med upphöjda bind, vackert och rikt guldornerad rygg samt rött respektive grönt titelfält (Hedberg). Marmorerade snitt. Bandet med några smärre nötningar. Fritzes bokhandelsetikett på främre pärmens insida. ★500

Publicerades först i "Svenska akademien handlingar" del xxiv.

22. [Söderhjelm] **Festskrift tillägnad Werner Söderhjelm den 26 juli 1919**. Helsingfors och Sthlm, 1919. Porträtt, (6), 329 s. Elegant brunt halvmarokängbd med upphöjda bind, blinddekorerad rygg, marmorerade pärmapper och övre guldsnitt, övriga snitt putsade. Omslaget medbundet. Med Gustaf Bernströms blindpressade ryggmonogram i nedersta ryggfältet och Thulin & Ohlsons bokhandelsetikett på eftersättsbladet. ★1500

I redaktionskommittén ingick Gunnar Castrén, Yrjö Hirn, Emil Hasselblatt, Olaf Homén och Emil Zilliacus. Innehåller bidragen "Lyckönskning til Werner Söderhjelm" av Georg Brandes, "Till Werner Söderhjelm då han blir sextio år" av Ellen Key, "Vintergatans genesis" av Sixten Belfrage, "Goethe og Spinoza" av Just Bing, "En poetisk plan av Talis Qualis och dess öde" av Anton Blanck, "Til Erasmus Montanus" av Hans Brix, "Schillers betydning for Bjørnsons historiske skuespildiktning" av Francis Bull, "Den gamles hemkomst" av Gunnar Castrén, "Frödings Balen" av Sverker Ek, "Camilla Collett og Welhaven" av Gerhard Gran, "En norsk digterslegt" av Lilly Heber, "Tavaststjernas förhållande till naturalismen" av Ruth Hedvall, "När skrevs Soldatgossen?" av Olaf Homén, "Lidt om stil" av Hans E. Kinck, "Huvudriktningarna inom sjuttonhundratalets estetik" av Martin Lamm, "Historieskrivningens objektivitet" av John Landquist, "Hederskonflikten i Vignys krigs noveller" av Agnes Langenskjöld, "Théophile Gautier och antiken" av J.V. Lehtonen, "Virkelige mennesker og uvirkelige" av Kristoffer Nyrop, "En artikel av L. J. Hjerta" av Otto Sylwan, "Ragnhild och Olof" av Fredrik Vetterlund och "Anabasis och 'Ur Anabasis'" av Emil Zilliacus.

22.

23. [Wargentin] **NORDENMARK, N. V. E. Pehr Wilhelm Wargentin.** Kungl. Vetenskapsakademiens sekreterare och astronom 1749-1783. Avec un résumé français. Uppsala, 1939. Porträtt, 464 s. Elegant brunt halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, marmorerade pärmapper och övre guldsnitt, övriga snitt putsade (Hedberg, 1940). Omslaget medbundet. Ryggen helt obetydligt blekt. Med Gustaf Bernströms guldpresade pärmexlibris och dennes diskreta blyertsanteckning "coll.cat.".

★1500

Innehåller bl.a. följande kapitel: "Vetenskapsakademiens sekreterare", "Almanacksprivilegiet", "Nya stilens införande", "Stockholms observatorium", "De Themiska föreläsningarna", "Jupiters-satelliterna", "Förteckning över Wargentins arbeten över Jupiterssatelliterna", "Den svenska befolkningsstatistikens grundare", "Trollhätte kanalverk", "Bibelkommissionen" och "Kartografiska arbeten".

24. [Wivallius] **SCHÜCK, H. Lars Wivallius, hans lif och dikter.** I-II. Uppsala, 1893-95. (2), 266, (1) + (2), 120 s. & 1 plansch. Bra rött hfrbd med upphöjda bind, guldlinjerad och blindpressad rygg samt övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg). Omslagen medbundna. Ryggen lite torr. Inlagan med några obetydliga veck. Med Gustaf Bernströms guldpresade pärmexlibris och Anders Ollfors exlibris.

★750

Skrifter utgifna af Svenska litteratursällskapet. 13:1-2. Del I bär undertiteln "Biografi" och del II "Dikter".

25. **Åbo universitets lärdomshistoria.** I-10. Helsingfors, 1890-1908. (6), 215 + (4), 95 + (6), 166, (2) + (6), 187, 1 blank, 1 + (6), 334 + (8), IV, 446, (1) s. & 1 litograferad karta + (6), 309 + (4), 209, (1) + (4), 231, (3) + (6), 326, (1) s. Tre bra mörkblå hklbd med guldlinjerade ryggar och titeletiketter av rött skinn samt stänkta snitt. Samtliga omslag medbundna. Banden lätt nötta. Med Edvard Severin Tigerstedts delvis något beskurna namnteckning på några av de främre omslagen. Fin svit.

★4000

Skrifter utgifna af Svenska litteratursällskapet i Finland XVI, XVII, XIX, XXIII, XXIV, XXXII, XXXVII, XLII, L och LXXX. 1: Medicinens studium vid Åbo universitet av L. W. Fagerlund och Robert Tigerstedt. 2: Juridikens studium vid Åbo universitet med en blick på den akademiska jurisdiktionen och ekonomin av Axel Liljenstrand. 3: Historiens studium vid Åbo universitet av M. G. Schybergson. 4: Teologins historia vid Åbo universitet. Förra delen. 1640-1713 av Herman Råbergh. 5: Filologins studium vid Åbo universitet af I. A. Heikel. 6: Naturalhistoriens studium vid Åbo universitet av Otto E. A. Hjelt. 7: Matematikens och fysikens studium vid Åbo universitet av K. F. Slotte. 8: Kemiens studium vid Åbo universitet av Robert Tigerstedt. 9: Teologins historia vid Åbo universitet. Senare delen. 1713-1827 av Herman Råbergh. 10: Filosofins studium vid Åbo universitet av Th. Rein. Edvard Severin Tigerstedt (1858-1911) var finländsk personhistoriker.

